

TEMA: „SABRAŽAS. KOVA SU ALKOHOLIU 2016.“

VYNAS – neatsiejama Europos gurmaniško gyvenimo dalis ir lengvai su menu, kultūra ir muzika susiejamas gėrimas. Tačiau jis gali būti ir negatyvių socialinių reiškinių: girtuoklystės, smurto šeimoje, asmenybės socialinio ir psichologinio degradavimo priežastimi. Valstybė ne be priežasties linkusi kontroliuoti alkoholio vartojimą draudimais, apribojimais, bausmėmis, tačiau neretai peržengiamos žmogaus, kaip savarankiškai sprendimus priimančios asmenybės pagarbos ribos, užmirštama, kad gyvename ne feodalizmą ir autoritarizmą menančiuose 19 a. – 20 a. pradžioje, o 21 a. pradžioje, kai mūsų visuomenės vartotojų pagrindą sudaro X, Y, kartos ir į pilnametystę žengia šio tūkstanmečio vaikai.

Yra šalių, kuriose valstybinės institucijos beveik nesikiša į vartojimą, tačiau tų šalių visuomenė nei prasigėrusi, nei degradavusi. Nesmagu ir neteisinga, kai Lietuvoje nesaikingai alkoholį vartoja ir visuomenei pavojingai elgiasi mažytė visuomenės dalis, tačiau valdžios institucijos draudimais, ribojimais ir bausmėmis užsimoja prieš visus šalies vartotojus. Vartotojai mūsų šalyje seniai išsisluoksniavę, renkasi skirtingų kainų, stiliaus ir kokybės gėrimus. Tačiau ir šio pasiskirstymo valdžia nemato arba neturi profesionalumo matyti.

Konkurso organizatoriai tikisi sulaukti humoristinių piešinių, karikatūrų, kuriuose autoriai satyriškai įvertins susidariusią situaciją ir drauge panagrinės alkoholio vartojimo problematiką, pasiūlys savo humoristinis išvalgas – kas jūsų manymu yra blogai, kas taisytina, kokia prevencija – humoristinis požiūris į naujai besirutuliojančią situaciją:

- Lietuvoje alkoholikų yra tik keli procentai, tačiau įstatymais siekama apriboti visų vartotojų pasirinkimo laisvę.
- Dažniausiai alkoholikai geria kontrabandinę degtinę, pilstuką, naminę, naminį vynelį, o valdžios kova nukreipta su visų gėrimų prekyba, bet tik ne su alkoholikų geriamais gėrimais.
- Valstybės monopolis neužtikrins mažesnio vartojimo, bet sumažins pasirinkimą, konkurenciją ir t.t. Pvz., Švedija kasmet turi pagrįsti EU savo monopolinės alkoholio prekybos efektyvumą, nes EU prekių judėjimas niekaip neturi būti suvaržytas.
- Nuo 2016 m. lapkričio 1 d. įmonėms uždrausta dovanoti alkoholį (kokį tai turi tiesioginį ryšį kovojant su alkoholizmu – sunku identifikuoti.).
- Nuo 2016 m. lapkričio 1 d. uždrausta perkant alkoholį naudotis lojalumo kortelių nuolaidomis, nes tai esą skatina pirkti daugiau (kaip šis draudimas susijęs su antialkoholine kova, – neaišku).
- Nuo 2016 m. lapkričio 1 d. parduotuvėse draudžiama skelbti apie nuolaidų akcijas alkoholiui. Tačiau prekybos salėje esantis pardavėjas turi teisę garsiai kalbėti (pasakyti žodžiu) apie kainų sumažinimą.
- Didžiausios nuolaidos yra elitinių gėrimų parduotuvėse, kuriose lankosi ir perka kiek kitokios vidinės kultūros žmonės, nei eiliniai girtuoklėliai.
- Lietuva turi griežčiausią alkoholio prekybos įstatymą EU, kurį dar labiau griežtinama. Draudimų ir suvaržymų taktika laukiamo rezultato iki šiol nedavė, tai kodėl vėl norima lipti ant tų pačių grėblių?

- Naujai išrinkta valdžia nori mechaniškai, autoritariškai pakeisti žmonių vartojimo įpročius, tačiau, kaip pasaulinė praktika byloja – draudimai ir ribojimai yra pati neefektyviausia ir mažiausiai veiksminga priemonė.
- Vynas milijardui pasaulio krikščionių yra kasdieninis gėrimas. Ir dar milijardas kiniečių į jį nusitaikė. Tačiau Lietuvoje jis demonizuojamas, nes remiamasi krūvele nukriususių alkoholikų kaime, kurie, nepaisant visų ankstesnių draudimų ir ribojimų, sėkmingai degradavę, toliau sau sklandžiai geria. Šiuolaikinės jaunosios kartos požiūris į alkoholio vartojimą yra visai jau kitoks, nei kad palyginus su sovietų laikais. Atsiradusios visai kitos, kur kas ir rimesnės ir žymiai pavojingesnės sveikatai svaiginimosi rūšys ir formos, Alkoholis jiems tėra – vakarykštė diena. Kovoti su vynu taure ant pietų stalo ir nematyti dramblio, yra naivu ir kur kas pavojingiau.